

LATVIJAS ZVĒRINĀTU TIESU IZPILDĪTĀJU PADOME

Lāčplēša iela 27 - 32, Rīga, LV 1011
Tālrunis: 67290005, e-pasts: info@lzt.lv

Rīgā

26.06.2020. Nr. 522/1
Uz 22.05.2020. Nr.1-5/97

Latvijas Republikas tiesībsargam
tiesibsargs@tiesibsargs.lv

Tieslietu ministrijai
tm.kanceleja@tm.gov.lv

*Par nolēmumu efektīvu izpildi un
nolēmumu izpildes sistēmu*

Latvijas Zvērinātu tiesu izpildītāju padomē 2020.gada 22.maijā saņemta Latvijas Republikas tiesībsarga 2020.gada 22.maija vēstule *Par nolēmumu efektīvu izpildi un nolēmumu izpildes sistēmu* (reģistrācijas Nr.1217/1). Vēstulē lūgts sniegt viedokli un apsvērumus, kas būtu tie līdzekļi, ar kuru ieviešanu nolēmumu izpilde par parāda piedziņu varētu tikt padarīta efektīvāka praksē.

Latvijas Republikas tiesībsarga vēstule tika izskatīta Latvijas Zvērinātu tiesu izpildītāju padomes sēdē 2020.gada 5.jūnijā.

Saskaņā ar Tiesu izpildītāju likuma 127.panta 3.punktu Latvijas Zvērinātu tiesu izpildītāju padome pārstāv Latvijas Zvērinātu tiesu izpildītāju kolēģiju un izsaka zvērinātu tiesu izpildītāju viedokli attiecībā ar valsts un pašvaldību institūcijām, citām iestādēm un amatpersonām, un sniedz atzinumus likumdošanas un zvērinātu tiesu izpildītāju prakses jautājumos.

Vienas no cilvēka pamattiesībām ir tiesības uz taisnīgu tiesu. Tās nostiprinātas Latvijas Republikas Satversmes 92.pantā. Tiesības uz taisnīgu tiesu ietver sevī arī efektīvu nolēmumu izpildi. Tomēr praksē ne vienmēr izdodas pilnībā izpildīt nolēmumu. Lai nolēmumu izpilde praksē būtu efektīvāka, Latvijas Zvērinātu tiesu izpildītāju padomei ir vairāki priekšlikumi.

[1] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 594.panta pirmās daļas 3.punktu dažādu parādu piedziņai (izņemot uzturlīdzekļu maksājumu parāda, zaudējumu vai kompensācijas sakarā ar personisku aizskārumu piedziņai un administratīvo pārkāpumu lietās pieņemto nolēmumu izpildei) no parādniekam izmaksājamās darba samaksas un tai pielīdzinātajiem maksājumiem veic ieturējumus 30 procentu apmērā, saglabājot parādniekam darba samaksu un tai pielīdzinātos maksājumus minimālās mēneša darba algas apmērā un saglabājot uz katru apgādībā esošo nepilngadīgo bērnu līdzekļus valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta apmērā.

Latvijas Zvērinātu tiesu izpildītāju padomes ieskatā izpildu lietās par dažādu parādu piedziņu no ienākumiem, kas mazāki par minimālo algu, varētu ieturēt 5 procentus. Piemēram, ja šobrīd parādniekam ienākumi ir 100.00 euro, tad varētu ieturēt 5,00 euro un parādniekam tiktu saglabāti naudas līdzekļi 95.00 euro apmērā. Praksē šobrīd ir daudz izpildu lietu, kurās parādniekam nekādus ieturējumus nevar veikt, jo parādnieks saņem minimālo darba algu. Ar šādiem ieturējumiem varētu panākt ātrāku un kvalitatīvāku nolēmumu izpildi. Tiesības uz taisnīgu tiesu paredz ne tikai parādnieka tiesību aizsardzību, bet arī piedzinējam tiesības samērīgi atgūt savus naudas līdzekļus.

Turklāt likuma "Par valsts pensijām" pārejas noteikumu 12.punktā tiek paredzēts, ka izdienas pensijas pārmaksāšanas gadījumā pārmaksāto summu, pamatojoties uz Valsts sociālās

apdrošināšanas aģentūras nodaļas amatpersonas lēmumu, ik mēnesi ietur 10 procentu apmērā no turpmāk izmaksājamās pensijas. Līdz ar to Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra var veikt ieturējumus 10 procentu apmērā turpmāk izmaksājamās pensijas neatkarīgi no tā, kādā apmērā personai šī pensija ir aprēķināta.

[2] Latvijas Zvērinātu tiesu izpildītāju padomes ieskatā aktualizējams jautājums par parādnieku transportlīdzekļu meklēšanu. Šobrīd ir problēmas sameklēt parādnieka, piemēram, noslēpto transportlīdzekli, lai uz to varētu vērst piedziņu.

Papildus varētu parādniekam aizliegt līzingā pirktu transportlīdzekli pirms pēdējā līzinga maksājuma veikšanas pārreģistrēt trešajai personai.

[3] Latvijas Zvērinātu tiesu izpildītāju padomē ir saņemtas sūdzības, ka parādniekiem naudas līdzekļi atrodas dažādu maksājumu pakalpojumu sniedzēju (Paysera, Revolut un citos) kontos, no kuriem nav iespējams ieturēt naudas līdzekļus. Tādējādi aktualizējams jautājums par dažādu maksājumu pakalpojumu sniedzēju kontu apķīlāšanu. Šobrīd normatīvajos aktos noteiktais regulējums neļauj zvērinātam tiesu izpildītājam dot rīkojumu un apķīlāt parādnieka naudas līdzekļus dažādu maksājumu pakalpojumu sniedzēju kontos.

[4] Tāpat Latvijas Zvērinātu tiesu izpildītāju padome aicina aktualizēt jautājumu par nemateriālo piespiedu izpildu līdzekļu paredzēšanu dažādās izpildu lietās. Piemēram, jau šobrīd uzturlīdzekļu piedziņas lietās tiek praktizēti dažādi nemateriālie piespiedu izpildes līdzekļu veidi. Ar dažādiem nemateriāliem piespiedu izpildes līdzekļiem nākotnē varētu strādāt arī zvērināti tiesu izpildītāji.

Papildus informējam, ka Latvijas Zvērinātu tiesu izpildītāju padomes pārstāvji būtu pateicīgi tikties ar tiesībsarga biroja un Tieslietu ministrijas pārstāvjiem klātienē, lai pārrunātu jautājumu par efektīvu nolēmumu izpildi.

Ar cieņu,
priekšsēdētāja

I.Kruka

ŠIS DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU